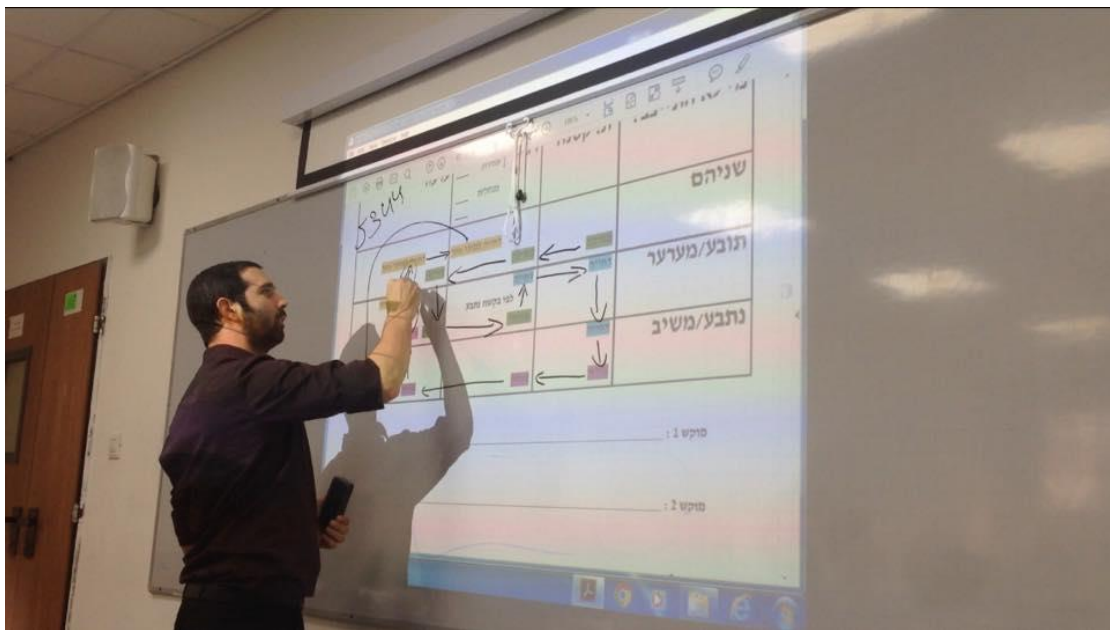

השאלות מוצג יוני 2019

צו"ק אורן סוסלר

עאף 8 (16 אור 1) 38 (16 אור 2) - דין דיוני

החלופה שנבחרה על ידי כבוד הועדה הבוחנת: חלופה ד'.

ההשגה: יש לפסול את השאלה.

1. הועדה הבוחנת בחרה בחלופה ד' כנכונה. חלופה זו מציינת כי לא ניתן לערער על אף אחת משתי ההחלטות של בית הדין האזורי לעבודה המנויות בשאלה לבית הדין הארצי לעבודה.

2. הועדה הבוחנת צירפה כסימוכין את סעיף 1 לצו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשע"ח 2017, כאשר סעיף זה מתייחס למקרים שבהם לא ניתן לקבל רשות ערעור על מנת לערער במהלך ההליך, אלא שקבלת "רשות להגשת ערעור במהלך ההליך" ו-"הגשת ערעור" באופן כללי, לא אחד הם.

3. לפי סעיף 2 לצו בית הדין לעבודה (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), הילה יכולה לערער על כל אחת משתי ההחלטות של בית הדין האזורי לעבודה, במסגרת הערעור על פסק הדין; מכאן שלא קיימת תשובה נכונה אשר מתארת נכונה את הדין.

4. יודגש כי בחלופה ד' שנבחרה, נעשה שימוש במילים "לערער" ולא במילים של "הגשת בקשת רשות ערעור", עת בגוף החלופה שנבחרה או בגוף השאלה, לא ניתנו פרטים לגבי המועד שבו מתייחס הגשת הערעור.

5. יתרה מכך, ניסיון העבר מבחינות קודמות מלמד כי כאשר נשאלה שאלה לגבי החלטה שאינה ניתנת לערעור, אלא רק במסגרת הערעור על פסק הדין (כלומר, שלא ניתן להגיש עליה בקשת רשות ערעור במהלך ההליך) הועדה הבוחנת מצאה לנכון לנסח חלופה שמציינת כי "לא ניתן לערער על ההחלטה במהלך ההליך", לחלופין כי "ניתן לערער על ההחלטה רק בסוף ההליך במסגרת הערעור על פסק הדין" (ראו למשל התשובה הנכונה שנוסחה לגבי שאלה 39 מהדין הדיוני מבחינת יוני 2019).

6. קיימת חשיבות לניסוח שאלות מבחינות העבר ויש בהן כדי להוות שיקול ראוי בבואה של החלטת הועדה הבוחנת לבחון את ההשגה ובהתאם לרוח הדברים שנכתבו בעניין יונס אסד, לגבי שאלה 89 מבחינת מאי 2017.

7. אם רצה מנסח השאלה לייחס את המילים "לערער", לצורך הגשת רשות ערעור במהלך ההליך, היה יכול בנקל לציין זאת במפורש בתוך השאלה או בתוך התשובה שנבחרה, שכן ניסיון העבר גם מלמד כי כאשר נשאלה שאלה לגבי החלטה **שלא ניתן לערער עליה כלל**, גם לא במסגרת הערעור על פסק הדין (כגון החלטה הקובעת סנקציה בגין הפרעה או הרחקה במהלך הדיון לפי חוק בתי המשפט) נוסחו חלופות אשר מציינות כי "לא ניתן לערער" ובאופן התואם את נוסח חלופה ד' בשאלה 8 מושא ההשגה.

8. אין חולק כי השאלה דנא נעדרת פירוט עובדתי מהו השלב שבו מתבקש הגשת הערעור או באיזה עילת תביעה הוגשה התביעה; כל שנכתב בשאלה הוא סוג ההחלטות שניתנו על ידי בית המשפט. משכך, הכשרתה של כל חלופה אחרת במקום פסילת השאלה, אינה מספקת בנסיבות העניין, שכן על פי הלכת עת"מ 611/06 ד"ר מיכאל לוטן, לנבחן אסור להניח תרחישים ופרטים עובדתיים שאין להם זכר בשאלה.

9. לפיכך מתבקשת כבוד הועדה לפסול את השאלה, מאחר שאף אחת מהחלופות המוצעות אינה מהווה תשובה נכונה.

אזהרה 20 (טור 1) 26 (טור 2) - דין דיוני

החלופה שנבחרה על ידי כבוד הועדה הבוחנת: חלופה ג'.

ההשגה: יש לפסול את השאלה.

1. כבוד הועדה הבוחנת בחרה בחלופה ג' כנכונה וצירפה כסימוכין את סעיף 22 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות - אכיפה ומעצרים) התשנ"ו-1996, אלא שסעיף 22 לחוק קובע כי בעל

הסמכות להורות על הפסקה מעצר בפיקוח אלקטרוני הוא "הממונה על הפיקוח האלקטרוני"
ולא "הממונה על עבודות השירות" כפי שנוסח בגוף השאלה.

2. במצב דברים זה, התשובה הנכונה לשאלה, "מה הדין?" היא שעל פי הדין הממונה על הפיקוח האלקטרוני אינו צריך להפסיק את המעצר בפיקוח אלקטרוני בהתאם להוראת הממונה על עבודות השירות, משכך גם אין צורך להביא את עמי ותמי בפני בית המשפט.

3. דומה כי חלה שגגה בניסוח השאלה, שגגה שגרמה להטעיית חלק מהנבחנים שסברו עת פתרו את השאלה כי מדובר בשאלה אזוטריית אשר נועדה לבחון את ידיעותיהם המשפטיות של הנבחנים לגבי מועדים אחרים - מועדים אשר שונים מהמועדים הרגילים שחלים במקרה שהממונה על הפיקוח האלקטרוני הורה על הפסקת המעצר, תוך הימור על אחת מהחלופות שאינן חלופה ג'.

4. כך או כך, לא יכולה להיות מחולקת כי בשאלה דנא קיים ניסוח לקוי בשאלה וכי בשל אותו ניסוח לקוי, לא קיימת תשובה נכונה מבין התשובות המוצעות שהועמדו לבחירה; ולא ניתן להכשיר את השאלה, שכן הבחינה לא נועדה ליצור תחרות בין תשובות לא נכונות, כפי שכבר נקבע בעניין יונס אסד לגבי שאלה 66 מבחינת מאי 2017:

"משאין כלל תשובה נכונה מבין התשובות שהועמדו לבחירה, לא ניתן להשלים על ניסוח השאלה ולהכשירה ... אופי השאלה מקשה על יישום הגישה של בחירה בתשובה הנכונה ביותר. הבחינה נועדה לבחון ידע. לא חוסר ידע או ליצור תחרות בין תשובות לא נכונות".

5. לפיכך מתבקשת כבוד הועדה לפסול את השאלה.

אזהרה 22 (16.1) 24 (16.2) - דין דיוני

החלופה שנבחרה על ידי כבוד הועדה הבוחנת: חלופה ד'.

ההשגה: יש לקבל גם את חלופה ב' כתשובה נכונה.

1. כבוד הועדה בחרה בחלופה ד' כנכונה וצירפה כסימוכין את **תקנה 33 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין) התשס"א-2000**.

2. בשאלה דנא, נדרש הנבחן לענות על השאלה "האם ניתן להגיש בקשת רשות ערעור על החלטה אחרת שניתנה במהלך ההליך בבית המשפט לעניינים מנהליים? לאתר תחילה מהו הכלל המשפטי? ובשים לב לכך לשאול עצמו, האם ההחלטה נכנסת תחת החריג לכלל המשפטי?"

3. כך למשל, על "החלטה אחרת" שניתנה בבית משפט שלום או בית משפט מחוזי שאינו יושב כבית משפט לעניינים מנהליים, הכלל שניתן לערער על החלטה אחרת תוך 30 ימים ואם ניתנה הרשות, הערעור יוגש תוך 30 ימים. **החריגים לכלל האמור** הם כל "ההחלטות האחרות" המנויות בהוראת דין ספציפית - צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשס"ט-2009.

4. בעניינינו - כאשר מדובר בהחלטות אחרת שניתנה בבית משפט לעניינים מנהליים, חל היפוכו של דבר - הכלל שלא ניתן לערר על "החלטה אחרת" במסגרת ההליך, אלא רק במסגרת הערעור על פסק הדין והחריגים לכלל הם עשר "החלטות אחרות" המנויות בהוראת דין ספציפית - **סעיף 12 לחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים**, שרק לגביהן ניתן לבקש רשות ערעור במהלך ההליך.

5. **תקנה 33 לתקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים**, עוסקת רק במועד שיש להגיש את בקשת רשות הערעור, ככל שניתן לתקוף את ההחלטה במהלך ההליך באמצעות הגשת ערעור ברשות. אין התקנה עוסקת בסוג החלטות שניתן לתקוף באמצעות בקשת רשות ערעור.

6. כבוד הועדה מופנית גם **לתקנה 34 לתקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים** שעוסקת בהוראות משלימות, שקובעת כי:

"הוראות פרק ל' לתקנות סדר הדין האזרחי יחולו על ערעור לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, אם אין בחוק ובתקנות אלה הוראה אחרת לענין הנדון, ואם אין בעניין הנדון או בהקשרו דבר שאינו מתיישב עם הוראות החוק ותקנות אלה"

7. במילים אחרות, תקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים קובעות כי הכלל שחל לפי תקנות סדר הדין האזרחי, לא יחול על החלטות אחרות שניתנו בבית משפט לעניינים מנהליים, כל עוד קיימת

בתקנות או בחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים הוראת דין ספציפית, כמו בענייניו - סעיף 12 לחוק בתי המשפט לעניינים מנהליים.

8. בשאלה כפי שנוסחה, לא ניתנו פרטיים עובדתיים על סוג ההליך המתנהל בבית המשפט לעניינים מנהליים (עתירה מנהלית או ערעור מנהלי או תובענה מנהלית) וכן לא ניתנו פרטים עובדתיים על סוג "ההחלטה האחרת" שלגביה התבקשה ביקורת של ערכאת הערעור השיפוטית.

9. כל שנכתב בגוף השאלה הוא שמדובר "בהחלטה אחרת" שניתנה בבית משפט לעניינים מנהליים. משכך, חל הכלל שחל בבית משפט לעניינים מנהליים (ולא החריג לכלל), לפיו לא ניתן לערער על ההחלטה אלא רק במסגרת הערעור על פסק הדין.

10. חשוב להדגיש כי בחינת לשכת עורכי הדין היא בחינה בעלת מסיחים שלכל פירוט או לכל היעדר פירוט קיימת משמעות. בשאלה דנא, לרכיב סוג ההחלטה אין לתת יחס שולי. לרכיב זה הייתה בנסיבות העניין, משמעות עצומה ומשקל רב לצורך האבחנה, מהי במקרה הנוכחי, התשובה הנכונה.

11. לפיכך מבוקש לקבל גם את חלופה ב' גם כתשובה נכונה בנוסף לחלופה ד'.

עאפה ד (1601) 39 (1602) - דין דיוני

החלופה שנבחרה על ידי כבוד הועדה הבוחנת: חלופה ב'.

ההשגה: יש לקבל גם את חלופה ד' כתשובה נכונה.

1. כבוד הועדה בחרה בחלופה ב' כנכונה וצירפה כסימוכין את בג"ץ 6650/04 פלונית נ' בית הדין האזורי בנתניה (להלן: "עניין פלונית").

2. בעניין פלונית בית המשפט העליון דן בשאלה, האם חוק הגנת הפרטיות חל בבתי הדין הרבניים. בית המשפט העליון מגיע לקביעה כי התשובה לכך חיובית, אך לא בכך מסתכם הדיון בבית המשפט העליון. בית המשפט העליון בעניין פלונית, דן בהגדרת המילים "רשות היחיד", בכל הנוגע לקבילות

ראיה שהושגה באמצעות צילום בבית מגורים שבבעלות משותפת, ומהן אמות המידה לשימוש בשיקול הדעת השיפוטי במסגרת כלל הפסילה היחסי הקבוע בסעיף 32 לחוק הגנת הפרטיות.

3. **בעניין פלונית** דובר על צילום שבוצע **לאחר שכן הזוג עזב את בית המגורים** וצילום שבוצע לגבי יחסי מין שקיימה בת הזוג **עם זר**. נקבע כי משעזב בן הזוג את בית המגורים בשל סכסוך עם בת זוגו, הפך הבית "לרשות היחיד", אף אם נותר בידי הבעל הזכויות בבית המגורים.

בענייניו שונים הם פני הדברים, שכן באמצעות קריאה פשוטה וסבירה של השאלה, ניתן להבין כי הצילום שאותו מבקש בן הזוג להגיש, הינו צילום שנעשה במצלמות בית המגורים המשותף **עת בני הזוג חיו בבית המגורים יחדיו**, לפני שעזב את בית המגורים. במקרה זה אין מדובר בצילום שנעשה "ברשות היחיד" וכי אין מדובר בצילום יחסי מין שקיימה בת הזוג עם אדם זר כמתואר בנסיבות **שבעניין פלונית**.

4. **בעניין פלונית** מפרש בית המשפט העליון גם את אמת המידה "עניין אישי כשר" המצויה בסעיף 18(2)ג לחוק הגנת הפרטיות כאמת מידה סובייקטיבית לרכיב תום הלב. נקבע כי תום הלב, בהקשרו של **חוק הגנת הפרטיות**, הינו תום לב סובייקטיבי, שמשמעותו הוא פעולה מתוך אמונה כי הפגיעה הינה במסגרת ההגנה אותה מעלה הפוגע. מקום שהפגיעה בפרטיות אינה מידתית, תקום הנחה שהפוגע פעל שלא בתום לב.

בעניינינו לא נמסרו בשאלה, פרטים עובדתיים אודות עוצמת הפגיעה או היעדר תום לב של בן הזוג, לא הובאו פרטים עובדתיים בדבר הצורך המשפטי של בן הזוג להגשת אותה ראיה ומהו ערכו הראייתי של החומר שהושג לעניין אותו הליך, והרי שככל שהראיה חיונית יותר להוכחת האמת, כן יגבר משקלה לעומת הפגיעה בפרטיות, כפי שגם נקבע **בעניין פלונית**.

5. כמו כן, באמצעות קריאה פשוטה וסבירה של גוף השאלה, ניתן להבין כי הצילום נעשה בידיעתה של בת הזוג, מאחר שבשאלה לא הובא כל פרט עובדתי שממנו אמורים היו הנבחנים להסיק כי מדובר היה במצלמות נסתרות שהותקנו שלא בידיעתה של בת הזוג - המצלמות הותקנו בדירה עת גרו בני הזוג במשותף כאשר האישה ידעה על קיומן של המצלמות, זאת להבדיל מהתחקות סמויה אחרי פעולות בת הזוג.

6. כמו כן, לא ניתן בשאלה פרט עובדתי כלשהו שבא ללמדנו כי בת הזוג התנגדה להגשת הראיה והרי שגם לפי הפסיקה, אי התנגדות להגשת הראיה, יש בו כדי להכשיר את הראיה, אף אם מדובר בפגיעה בפרטיות.

7. בהצטבר כל הליקויים בניסוח השאלה, כפי שפורטו לעיל, שיצרו דו משמעות וחוסר בהירות בשאלה, הרי שהחלופה שנבחרה על ידי כבוד הועדה הבוחנת אינה יכולה להוות תשובה יחידה לצורך פתרון השאלה, כשלעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בבג"ץ איציק לוי כי יש לנסח שאלות שהתשובות להן הן חד משמעיות ברורות, אשר אינן פותחות פתח להסבר והבהרה או פתח ממשי לאפשרויות שונות:

"מתכונת הבחינה כבחירה בין אפשרויות, אשר אינה פותחת פתח להסבר ולהבהרה, מחייב כי תוצגנה שאלות שהתשובות להן הן חד משמעיות וברורות, ואינן פותחות פתח ממשי לאפשרויות שונות, שאם לא כן, תיתכן טעות ומבוכה. בית המשפט הוסיף ועמד בהקשר זה על הצורך למנוע "ערפול ודו משמעות בבחינה שבה רק תשובה אחת מתוך מספר תשובות אפשריות היא הנכונה"

8. על כן מבוקש בזאת לקבל גם את חלופה ד' כתשובה נכונה.

עלה 27 (טור 1) 19 (טור 2) - דין דיוני

החלופה שבחרה כבוד הועדה הבוחנת: חלופה א'.

ההשגה: יש לפסול את השאלה

1. כבוד הועדה בחרה בחלופה א' כנכונה וצירפה כסימוכין את סעיף 24 לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.

2. יושם לב כי בשאלה לא ניתנו פרטים, האם מדובר בהסכם קיבוצי מיוחד, המצוי בסמכותו של בית הדין הארצי לעבודה בסייגים מסוימים כמפורט בסעיף 24(ג) לחוק בתי הדין לעבודה או האם

מדובר בהסכם קיבוצי כללי, המצוי מלכתחילה בסמכותו העניינית של לבית הדין הארצי לעבודה לפי סעיף 125(1) לחוק בתי הדין לעבודה.

3. משכך, אילו מדובר בהסכם קיבוצי כללי, הרי שלא קיימת חלופה המתארת את הדין, כאשר לפי הלכת עת"מ 611/06 ד"ר מיכאל לוטן, לנבחן אסור להניח על דעת עצמו פרטים עובדתיים שאין להם זכר בשאלה ובאופן שיהיה בו להכשיר הנוסח הלקוי של השאלה, אשר הטעה לא מעט נבחנים בשעת הבחינה ואשר אינו עולה בקנה אחד עם רוח הדברים שנרשמו בפסיקתו של בית המשפט העליון בבג"ץ איציק לוי כי יש לנסח שאלות שהתשובות להן הן חד משמעיות ברורות, אשר אינן פותחות פתח להסבר והבהרה:

"מתכונת הבחינה כבחירה בין אפשרויות, אשר אינה פותחת פתח להסבר ולהבהרה, מחייב כי תוצגנה שאלות שהתשובות להן הן חד משמעיות וברורות, ואינן פותחות פתח ממשי לאפשרויות שונות, שאם לא כן, תיתכן טעות ומבוכה. בית המשפט הוסיף ועמד בהקשר זה על הצורך למנוע "ערפול ודו משמעות בבחינה שבה רק תשובה אחת מתוך מספר תשובות אפשריות היא הנכונה"

4. לפיכך ובשים לב לכך שבשאלה לא נמסר נתון אודות סוג ההסכם הקיבוצי, כללי או מיוחד, יש מקום לפסול את השאלה.